

přesně zjištěno, v jaké celkové výši si obžalovaná od každé ze soukromých účastnic zboží vybrala, jaké to zboží bylo a v jakém množství a t. d. nebylo potřebí, poněvadž již to, co nalézací soud, volně zhodnotiv průvody, na základě výpovědí soukromých účastnic zjistil, stačí plně, by nejen o sobě, nýbrž zejména v souvislosti s platy, které dlužnice z důvodu úroků konati musely, dokazovalo nehoráznost požadování obžalované a tím nápadný nepoměr mezi plněním jejím a vzájemným plněním postižených dlužnic.

Čís. 1905.

Podmíněné odsouzení (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

Pro určení délky zkušební doby (§ 3 zákona) jest rozhodným trest v konkrétním případě uložený, nikoliv dotyčná zákonná sazba trestní.

(Rozh. ze dne 23. února 1925, Zm II 610/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 11. října 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák., zrušil však podle §u 290 tr. ř. výrok, jímž byla stěžovateli zkušební doba ve smyslu §u 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a n. stanovena na pět let, a zkušební lhůtu stanovil na tři leta. V otázce, o niž tu jde, uvedl

d ů v o d e c h:

Zrušovací soud se u příležitosti zmateční stížnosti přesvědčil, že zákona bylo v jiném směru použito v neprospěch obžalovaného nesprávně (§ 290 tr. ř.). Obžalovanému byl totiž trest vyměřen podle §u 203 tr. zák. a vzhledem k návrhu obžalovacího spisu zřejmě i podle §u 1 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 Sb. z. a n. za použití §§u 54, 55 tr. zák. těžkým žalářem v trvání čtyř měsíců, zostřeným a doplněným jedním postem měsíčně. Toto odsouzení bylo rozsudkem prohlášeno podle zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a n. za podmíněné se zkušebnou dobou pěti let. Toto určení délky trvání zkušební doby příčí se však předpisu §u 3 zákona o podmíněném odsouzení, podle něhož činí zkušební doba rok až tři leta, jde-li o trest peněžitý neb o trest na svobodě do šesti měsíců, a dvě až pět let, jde-li o trest větší. Jeť nepochybné, že směrodatným jest trest v konkrétním případě skutečně uložený, nikoli dotyčná zákonná sazba trestní, jak patrně za to má nalézací soud. Tomu nasvědčuje zejména druhý odstavec uvedeného §u, jímž se stanoví, že, byl-li vedle trestu na svobodě uložen také trest peněžitý, rozhoduje o délce doby zkušební úhrn hlavního trestu a trestu náhradního, s t a n o v e n é h o p r o p ř í p a d n e d o b y t n o s t i t r e s t u n a p e n ě ž í c h. Jelikož nalézací soud svým výrokem o délce zkušební doby, spadajícím v rámec výměry trestu, překročil svou trestní pravomoc, a při tom ustanovení §u 3 zákona o podmíněném odsouzení použil v neprospěch obžalovaného nesprávně, bylo výrok ten podle

třetího odstavce §u 7 téhož zákona a §u 290 tr. ř. zrušiti jako zmatečný podle čís. 11 §u 281 tr. ř. a stanoviti zkušební lhůtu v mezích §u 3 zákona dobou, která vzhledem k zavinění obžalovaného a k povaze jeho činu uznána byla za přiměřenou.

Čís. 1906.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

S hlediska §u 11 zákona se nevyžaduje, by urážkou presidenta republiky byla snižována republika sama. Urážka či pouhý žert?

(Rozh. ze dne 25. února 1925, Zm II 576/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 9. října 1924, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přechinem podle §u 11 čís. 2 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po stránce hmotněprávní shledává stížnost rozsudek pochybeným, protože zákon v dotyčném odstavci §u 11 zákona trestem ohrožuje, jak nasvědčují tomu motivy, nikoli snad každý neslušný žert, o nějž tuto šlo, nýbrž jen takovou urážku, jíž snižuje se republika v osobě presidenta jako hlavy státu, nechtěje učiniti z ochrany cti presidentovy nějaké nové crimen laesae majestatis. Že zákon nechtěl předpisem §u 11 trestem ohroziti každý neslušný žert, vychází ovšem na jevo již z jeho doslovu, jenž omezuje trestnost podle tohoto §u jen na určité, zvláště hrubé formy urážky. Již tím vyloučeno jest zavádění nějakého nového crimen laesae majestatis, které mělo za předmět již i každé porušení povinné úcty, stupně osobní urážky vůbec ani nedosahující a kvalifikovalo se vždy jako zločin. Jinak ale vyplývá právě z dotyčného odstavce motivů (Zpráva výboru ústavně právního o vládním návrhu zákona na ochranu republiky, č. 4021/23, str. 31), že důvodem pro uzákonění předpisu §u 11 byla ovšem ochrana republiky proti snižování v osobě presidenta, že však motiv ten vyčerpán jest tím, že zákonodárce omezuje trestnost toliko na určité zvláště hrubé urážky presidenta republiky, které jednak pro postavení uražené osobnosti ve státě, jednak pro neomalenost útoku na osobní čest její jako hlavy státu samy sebou jsou způsobilé, by jimi čest republiky byla snižována. Není proto nepřípustno, aby, jsou-li jinak zjištěny veškeré subjektivní i objektivní náležitosti v dotyčném odstavci §u 11 zákona na ochranu republiky vytknuté, v konkrétním případě zvláště ještě bylo zkoumáno, zda urážkou presidenta snižována byla republika sama čili nic. Že pak nešlo o pouhý neslušný žert, namířený snad jen proti osobě Františka L-a, vyplývá ze zjištění rozsudku, že pohnutkou obžalované bylo, projevití nelibost nad tím, že její domnělé zásluhy o otce presidenta republiky nebyly stejně uznány jako zásluhy Anny D-ové, a že úmysl obžalované směřoval k tomu, uvést v posměch osobu presidenta republiky.